

GEOGRAFIJOS TESTŲ VI KLASEI ATSAKYMAI

DIAGNOSTINIS TESTAS

1 D

2 B

3.1 Žemė, Nr. 2; Saulė, Nr. 1; Mėnulis, Nr. 3

3.2 Žemės judėjimą aplink Saulę ir Mėnulio judėjimą aplink Žemę

4 B

5 Vėjas Vaivorykštė

6.1 c ir d

6.2 Vaiko samprotavimai

7 kompasu (ir rodo) pasaulio kryptį

termometru (ir rodo) oro temperatūrą

vėjarodžiu (ir rodo) vėjo kryptį

GPS (ir rodo) buvimo vietą ir judėjimo kryptį

8 Teršiamas dirvožemis, oras, vanduo

Kertami miškai

9 Ar teisingai nubrėžtos rodyklės, galima pasitikrinti žemėlapyje.

10.1 Rusija Baltarusija Lenkija

10.2 Nemunas

10.3 Kiekvienas žymi savaip.

10.4 Kiekvienas brėžia savaip. Baltijos jūra

11 Įrašyti eilės tvarka: Europos Sąjungą 28 (2016 m. duomenys) euru Vytis

ORIENTAVIMASIS ERDVĖJE IR ŽEMĖLAPYJE I TESTAS

1 Gamtinė geografiija Visuomeninė geografiija Kartografiija

2 B

3 Laikrodžio rodyklės kryptimi: Šiaurė Šiaurės rytai Rytai Pietryčiai Pietūs
Pietvakariai Vakariai Šiaurės vakariai

4.1 1 cm – 100 m (1 cm žemėlapyje atitinka 100 m tikrovėje)

4.2 Žemėlapyje 8,5 cm, tikrovėje 830 m, arba 0,85 km

4.3 300° (±5° paklaida)

4.4 Pietvakarių

4.5 Pietryčių/pietų

4.6 Kas 10 m

4.7 263 m aukštyje

4.8 63 m

4.9 Mišrus miškas Pelkė

5.1 Ar teisingai pažymėta Lietuvos teritorija, galima pasitikrinti žemėlapyje

5.2 Lietuva

5.3 Su Baltijos jūra

5.4 Latvija

5.5 Pietų

5.6 Afrika

5.7 Atlanto (vandenynas skalauja) vakarinius (krantus); Arkties (vandenynas skalauja)

šiaurinius (krantus)

6 Šiaurės ašigalis Pusiaujas Lygiagretė Pietų ašigalis Dienovidinis

7 2 pav. Gyvenvietė/miestas

3 pav. Valstybė – Lietuva

4 pav. Žemynas – Europa

5 pav. Visas pasaulis

6 pav. Planeta – Žemė su palydovu Mėnuliu

7 pav. Sistema – Saulės

8 pav. Galaktika – Paukščių Takas. Kosmosas

II TESTAS

1 Gamtinė geografija Visuomeninė geografija Kartografija

(Pavyzdžiai) Hidrologija Meteorologija Gyventojų geografija Turizmo geografija

Pramonės geografija

2 1 Šiaurė; 2 Šiaurės rytai; 3 Rytai; 4 Pietryčiai; 5 Pietūs; 6 Pietvakariai; 7 Vakariai

3 Kompasas Veikia su magnetinės rodyklės pagalba; GPS Veikia su palydovų pagalba

4.1 1 cm – 50 m (1 cm žemėlapyje atitinka 50 metrų tikrovėje)

4.2 275° (±5° paklaida)

4.3 Upės sala

4.4 Pietų/pietvakarių

4.5 Žemėlapyje 5 cm, tikrovėje 250 m

5

Skaitmeninis	Pateiktas pavyzdys	Linijinis
1:450 000	Pateiktas pavyzdys	0 _____ 5 _____ 10
1 cm – 4,5 km	Pateiktas pavyzdys	1 cm – 5 km
0 _____ 4,5 _____ 9	Pateiktas pavyzdys	1: 500 000

6.1 Nubrėžti maršrutą iš Australijos į Afriką, iš ten į Aziją, iš ten – į Šiaurės Ameriką.

6.2 Australija, Afrika, Azija, Šiaurės Amerika

6.3 Vieną kartą

6.4 Pietų Šiaurės

6.5 Rytų Vakarų

6.6 Europa, Antarktida, Pietų Amerika

7.1 Atlanto ir Ramųjį

7.2 Kartoschemoje 3 mm (mastelis 1 cm – 300 km); 1 mm – 30 km $\times 3 = 90$ km (± 10 km paklaida). Tikrasis kanalo ilgis – 81,6 km.

7.3 Susisiekimui ir prekybai tarp žemynų palengvinti. Reikšmė – gerokai sutrumpėja kelionės laivu, sutaupoma kuro, laiko.

7.4 Šliuzai

7.5 Kai kanalas jungia vandenį, kurių vandens lygis skiriasi, šliuzas tarsi liftas nuleidžia arba pakelia laivą.

II. GEOGRAFINĖS INFORMACIJOS SKAITYMAS

LITOSFERA

I TESTAS

1.1 Antikoje buvo manoma, kad Visatos centras yra Žemė.

1.2 Saulė centre; nuo Saulės 1 – Merkurijus; 2 – Venera; 3 – Žemė; 4 – Marsas.

1.3 B

1.4 Žemė tiek nutolusi nuo Saulės, kad joje nei per šalta, nei per karšta – palankios sąlygos gyvybei.

2 Vidinis branduolys Išorinis branduolys Apatinė mantija Viršutinė mantija Žemės pluta

3.1 Eurazijos; Ramiojo vandenyno; Afrikos; Šiaurės Amerikos; Pietų Amerikos; Indijos–Australijos

3.2 Eurazijos

3.4 (Ekvadoras –) Pietų Amerikos ir Naskos; (Filipinai –) Eurazijos ir Filipinų

4.1 Žemės drebėjimo židiny

4.2. Žemės drebėjimo epicentras yra apskritime, netoli Muisinės miesto

4.3 Muisnė ir Pedernalesas

4.4. Kartoschemoje nenurodytas mastelis, turi būti: 1 cm – 200 km. Atstumas kartoschemoje 2 cm, tikrovėje 400 km.

4.5 Seisminėmis bangomis

4.6 Sugriauti miestai, gaisrai, sužeisti gyventojai

4.7 Geriamojo vandens, maisto, šiltų drabužių, palapinių

5.1 Įrašyti eilės tvarka: magma lava ugnikalnius krateriu stemplė

5.2. Pažymėti kraterį ir stemplę.

5.3 Karšta magma, garai, pelenai, dujos, išmetamos išsiveržus ugnikalniui.

Kitaip – miegantis, užgesęs ugnikalnis. Reiškia, kad šiuo metu neaktyvus: arba jo išsiveržimas vyko labai seniai, arba žmonijos istorijoje nepaminėtas, nors forma – ugnikalnio.

Žemdirbyste – augino ryžius, saldžiąsias bulves, rugius. Medžiokle

6.1 Eurazijos ir Indijos-Australijos; Filipinų ir Ramiojo vandenyno

6.2 2184 m

6.3 Reikia brangaus povandeninio aparato batiskafo ir daug kitos įrangos.

7.1 Vėjas, vanduo, saulė (temperatūros skirtumas), krituliai

7.2 Uolienų ardymas Pernešimas Suklostymas

7.3 A – Vanduo, bangos (potvynis); B – Vėjas

8.1 A Aukštaičių; B Žemaičių; C Dzūkų I Vidurio Lietuvos; II Pajūrio; III Dainavos

8.2 Mokinio samprotavimai.

II TESTAS

1.2 Europą, Afriką

1.3 Pabraukti: pvz., Italija; Graikija; Ispanija; Indija; Libija; Etiopija.

1.4 Europiečiai žinojo tik apie šią pasaulio dalį, kiti kraštai buvo jų nepažinti, neatrasti.

2.1 Abiejuose vaizduojamas apskritimas.

2.2 A žemėlapyje sunku įžvelgti žemynus; B žemėlapyje išskirti Europos, Azijos žemynai, Afrikos valstybė Libija.

2.3 Žemė sukasi aplink Saulę.

2.4 Norėjo pažinti savo gyvenamąją vietovę, sužinoti, kokių išteklių yra aplinkui, prekiauti. Be to, karo tikslais, rengdamiesi užkariauti kitas teritorijas.

3 Žemė yra Visatos centras (geocentrinė teorija)

Saulė yra Visatos centras (heliocentrinė teorija)

K. Ptolemajus manė, kad visos planetos ir Saulė sukasi aplink Žemę, o M. Kopernikas teigė, kad visos planetos ir Žemė sukasi aplink Saulę (gr. k. *Helios* – Saulė).

4.1 Nagrinėdamas žemėlapius jis pastebėjo, kad žemynų kontūrai sutampa.

4.2 Skirtinguose žemynuose randama tokių pat fosilijų (augalų ar gyvūnų suakmenėjimų).

4.3 1 Eurazija; 2 Šiaurės Amerika; 3 Pietų Amerika; 4 Afrika; 5 Indija; 6 Antarktida;

7 Australija.

5.1 Iš apačios į viršų: Vidinis branduolys Išorinis branduolys Apatinė mantija

Viršutinė mantija

5.2 Mantija Žemės pluta

5.3 12 km. Labai negilus, galima pavaizduoti tik tašku.

5.4 Jie kuria perspėjimo dėl žemės drebėjimų, ugnikalnių išsiveržimų sistemas, be to, ieško naudingųjų iškasenų.

6.3 Pabraukti: pastatai, automobiliai, laivai... virto šiukšlynu; nutrauktas traukinių eismas; kilo gaisrų; sutriko Fukušimos atominės elektrinės darbas, pasklido radiacija; žuvo arba dingo be žinios apie 24 tūkst. žmonių.

Cunamio bangas sukelia povandeniniai žemės drebėjimai.

6.4 Kiekvienas savaip pagrindžia, kodėl būtent tas daiktas.

6.5 Įrašyti iš kairės į dešinę, iš viršaus į apačią: nepanikuoti; nesinaudoti liftu; nestovėti po aukštos įtampos laidais; stovėti tarp durų staktos; slėptis po stalu; atsitūpti ir užsidengti galvą; nestovėti prie virstančių ir dūžtančių daiktų; sustabdyti automobilį. Apibraukti 2, 3, 5, 6, 8.

6.6 Ugnikalnio išsiveržimas

Juose aprašomi gamtos reiškiniai, kurių žmonės tuomet negalėjo paaiškinti.

7.2 Kaip tik čia yra Šiaurės Amerikos ir Eurazijos litosferos plokščių skėtimosi vieta.

7.3. Pabraukti: sutrikdė Europos lėktuvų skrydžių grafiką; fluoras kelia pavojų galvijams.

7.4 Gražius (ypatingus) saulėlydžius

7.5 Apie 1 km

Apie 2 km

Apie 20 km

Vulkaninės uolienos, lava

8.1 Estijoje

8.2 Vakarinėje ir pietvakarinėje

8.3 Negalima, nes geologinėje praeityje jie galėjo vykti, tik tai nėra užfiksuota šaltiniuose.

ATMOSFERA

I TESTAS

1.1 Iš viršaus į apačią: Egzosfera Termosfera Mezosfera Stratosfera Troposfera

1.2 Troposferoje

1.3 Lėktuvai – stratosferoje, kosminiai palydovai – termosferoje

1.4 Ji apsaugo Žemę nuo kenksmingų Saulės spindulių, neleidžia perkaisti ir pernelyg atvėsti paviršiui. Saugo ir nuo meteoritų.

2.1 A Karštoji B Vidutinės C Šaltosios

2.2 Nes išgaubtas Žemės paviršius gauna nevienodai Saulės šviesos ir šilumos.

2.3 Skirtingi atsakymai pagal pasirinktą juostą.

3 Termometras Barometras Vėjarodis Kritulmatis

Oro temperatūra Atmosferos slėgis Vėjo kryptis Kritulių kiekis

4.1 21 d. 20 °C; 25 d. 16 °C

4.2 Pietų

4.3 22, 23, 24. Lietus

4.5 Taip. Ką tik baigėsi vasara, todėl dieną dar gana šilta, pietvakarių vėjas neša iš vandenyno lietų.

5.2 ...vanduo įkaista ir virsta dujomis

...vėstant temperatūrai garai virsta vandens lašeliais

6.1 ...vandens telkinio į sausumą

6.2 Paryškinti: tamsesnes rodykles apačioje – mėlynai; šviesesnes viršuje – raudonai.

6.3 A Dienos brizas B Nakties brizas

7.1 Karštojoje

7.2 Birželio, liepos

7.3 Karštojoje juostoje visus metus vyrauja aukšta temperatūra.

7.4 Gruodžio, sausio

7.5 Taip, nes buvo mažiau kritulių ir ne taip karšta, kaip kitais mėnesiais.

II TESTAS

1.1 Iš vidaus į išorę: Troposfera Stratosfera Mezosfera Termosfera Egzosfera

1.2 Stratosferoje

Ozono dujos kaip filtras saugo Žemės gyvybę nuo kenksmingos ultravioletinės Saulės spinduliuotės.

1.3 Atsakymai įvairūs, svarbu paminėti šiltnamio efektą.

2.1 Žemė apvali, todėl Saulės spinduliai į jos paviršių krinta skirtingu kampu, taigi nevienodai apšviečia ir sušildo Žemę.

2.2 Vasara

2.3 Dėl to, kad Žemės sukimosi ašis pasvirusi, Žemei skriejant aplink Saulę kai kuriose teritorijose keičiasi metų laikai.

2.4 Pažymėti ženklų X Pietų ašigalį. Tai teritorija, esanti už poliarinio rato (šiuo atveju Pietų ašigalio teritorija). Saulė joje nepakyla virš horizonto.

3.1 Mažasis vandens apytakos ratas kairėje, tik virš vandenyno; paryškinti mėlyna spalva. Didysis – dešinėje, virš vandenyno ir sausumos; paryškinti žalia spalva.

3.2 Temperatūros ir slėgio skirtumai. Kylant temperatūrai vanduo įkaista ir virsta dujomis, aukštesniuose sluoksniuose atvėsta, iškrinta krituliai. Vėjas gali nunešti debesis į sausumą.

3.3 5 2 3 1 4

4.1 Ties pusiauju ir vidutinėmis platumomis – raudona spalva, ties atogrąžomis ir ašigaliais – mėlyna.

4.2 Vėjas pučia dėl slėgio skirtumų Žemės paviršiuje – iš aukšto atmosferos slėgio srities į žemo atmosferos slėgio sritį.

4.3 Paryškinti rodykles, žyminčias vėjus, kurie pučia nuo atogrąžų link pusiaujo. Jie pučia pietvakarių kryptimi.

5.1 Varėnoje Nidoje 11,3 laipsnio

5.2 Vakarinėje dalyje vyrauja švelnesnis jūrinis klimatas, einant į rytus klimatas darosi labiau žemyninis – žiemos atšiauresnės.

5.3. Atsakymai nevienodi.

6.1 Sausio/vasario Rugspjūčio 20 laipsnių

6.2 1981–2010 m. buvo vidutiniškai vėsesnės žiemos. 2010 m. – vidutiniškai šiltesni rugspjūčio ir rugsėjo mėnesiai.

6.3 Lapkričio Daugiau nei 90 mm Rugspjūčio Apie 15

6.4 Birželio, rugspjūčio, spalio, lapkričio

6.5 Vidutinis vėjo greitis 3,5–4,0 m/s

6.6 Prie jūros vėjas stipresnis, einant į rytus silpnėja.

7.1 Pabraukti: aukštėja temperatūra, keičiasi kritulių pobūdis, tirpsta ledynai ir sniegas, kyla Pasaulio vandenyno lygis; potvynius ir sausras; temperatūra pasaulyje pakilo apie 0,8 °C, numatoma, kad ji ir toliau kils.

7.2 Didelė šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracija, susidaranti dėl teršalų, susijusių su žmonių veikla.

7.3 Raudona spalva apibraukti pirmoje eilutėje 2, 5, 7, 8; antroje eilutėje 9, 11, 12, 14.
Kitus – žalia.

7.4 1 Neišsenkantys energijos šaltiniai: Saulė, vėjas, vanduo

2 Atliekų rūšiavimas ir antrinių žaliavų perdirbimas

HIDROSFERA

I TESTAS

1.1 A 97 proc.; 3 proc. B 69 proc.; 30 proc.; 1 proc.

2.1 Atlanto; Arkties; Indijos; Ramusis; Pietų

2.2 Ramusis

2.3 Šiaurės Amerikos, Pietų Amerikos, Azijos, Australijos

2.4 1 Beringo; 2 Koralų (pvz.) A Aliaskos; B Kalifornijos I Beringo; II Magelano

I Arkties ir Ramųjį vandenynus; II Atlanto ir Ramųjį vandenynus

2.5 Marianų įduba

3.1 Iš viršaus į apačią: Ištakos Intakas Vaga Senvagė Žiotys

3.2 Upė išteka iš kalnų ledynų.

3.3 Nuo paviršiaus nuolydžio

3.4 Penki Didieji

3.5 Upėmis, protakomis, kanalais

3.6 Jose peri paukščiai, kasamos durpės, jų savitas kraštovaizdis, jos lankomos turistų.

Pabraukti: gervėms, žąsims, antims, tilvikams, nendrinėms lingėms, gulbėms.

3.7 Iš viršaus į apačią: dirvožeminiai; gruntiniai; tarpsluoksniniai

3.8 Tarpsluoksniniai, nes yra tarp dviejų vandeniui mažai laidžių sluoksnių. Viršutinis sluoksnis yra tarsi filtras – per jį sunkdamasis vanduo gerai išsivalo.

4.1 Matyti, kuriose žemynų dalyse daugiau drėgmės ir vidaus vandens, o kuriose vandens stokojama, pvz., Afrikos šiaurinėje dalyje.

4.2 1 Australija 2 Afrikos šiaurinė dalis 3 Antarktida

4.3 Ežerai pasiskirstę labai netolygiai, daugiau jų yra Šiaurės pusrutulyje – šiaurinėje jo dalyje.

4.4 Šioms teritorijoms didelę įtaką turėjo ledynai – jie suformavo ežerų dubenis.

II TESTAS

1 Kiekvienas atlieka užduotį savaip. Šakos, pvz.: Buičiai; Pramonei; Augalijai; Gyvūnijai

2.1 Ramusis vandenynas – visų didžiausias. Jis skalauja Azijos, Australijos, Šiaurės Amerikos ir Pietų Amerikos krantus, turi sąsają su visais vandenynais.

2.2 1 Ramusis vandenynas ištįsęs iš šiaurės į pietus, jį kerta pusiauju; 2 Labai įvairus klimatas – nuo atšiauraus šiaurėje ir pietuose iki šilto ties pusiauju, kur daug koralinių salų

2.3 Giliausia pasaulio vieta – Marianų įduba

2.4 A Beringo; B Dreiko. A Iš Ramiojo į Arkties; B Iš Ramiojo į Atlanto ir Pietų

2.5 Graikų k. *poli* reiškia „daug“. Polinezija – daug mažų salų.

3.2 Nemuno, Neris, Merkio

3.3 Ventos, Mūšos, Nemunėlio

3.4 Pietų

3.5 Rytinėje Lietuvos dalyje (Aukštaičių aukštumoje)

3.6 ir 3.7 Skirtingi atsakymai pagal gyvenamąją vietą.

4.1 Upės, upeliai, ežerai, pelkės, tvenkiniai

4.2 Šiaurės rytų

4.3 Rytinis

4.4 200 m; mastelis 1 cm – 200 m; atstumas žemėlapyje 1 cm

4.5 Dažniausiai – kai užtvenkiamos upės ar upeliai. Kartais iškasami.

4.6 Elektros energijai gaminti

5.1 1 Požeminio vandens tarša; 2 Žemės ūkio tarša – trąšos; 3 Dirvožemio tarša;

4 Vandens telkinių tarša žemės ūkio taršos produktais; 5 Gamyklų, elektrinių dūmai; 6 Rūgštieji lietūs; 7 Gamyklų nuotekos; 8 Užterštas (užaugęs) vandens telkinys; 9 Transporto išmetamosios dujos; 10 Miesto tarša; 11 Nuotekos

5.2 Mažinti išmetamų teršalų kiekį – gamyklose statyti filtrus, rečiau naudoti daug teršalų išmetančias transporto priemones.

BIOSFERA

TESTAS

1.1 Prie paukščių – biosfera; dangus – atmosfera; vandenynas – hidrosfera; žemė, kalnai – litosfera

1.2 Mokinių pasirinkimas

1.3 Žemės sferos viena be kitos negalėtų egzistuoti, pvz., jokia būtybė negalėtų gyventi, jeigu nebūtų pvz., vandens.

2 4 1 3 5 2

3 Gamtinis – Miškai; Pelkės; Ežerai... Kultūrinis – Gyvenvietės; Miestai; Gamyklos; Keliai

4.1 Pabraukti: (Jis eina) išraitytais slėniais tarp aukštų kalnų; Iš vienos ir iš kitos kelio pusės didingos snieguotos kalnų viršūnės; Slėniuose šilta, gražu, žalios pievos, laukai ir sodai; Kaimų ir miestelių nedaug matyti.

4.2 Kalnai, kalnų slėniai, kalnų viršūnės, pievos. Laukai, sodai, kaimai, miesteliai

4.3 Kylant aukštyn krinta oro temperatūra, todėl slėnyje gali būti šilta, o aukštai kalnuose – šalta.

5 1 Geografinė platumą; 2 Aukštis virš jūros lygio (paviršius); 3 Vandens ištekliai

6.1 Vandenyno gyvybę; Miškų/džiunglių gyvybę

6.2 Pabraukti: A gali miegoti ant vandens; B Vabzdžius ryja driežai, driežus ryja gyvatės, gyvatės – paukščiai, o šiuos – laukinės katės, lapės, šakalai, o pastaruosius sudoroja panteros ir tigrai...

6.3 Nes gyvūnai ėda vieni kitus (keliautojas aprašo mitybos grandinę).

6.4 Šiltas klimatas, vandens ir maisto gausa

7 Pildyti kūrybiškai. Pvz.: Atliekų rūšiavimas (makulatūra, stiklo tara...); Transportas (elektromobiliai, dviračiai...); Ekologiniai ūkiai (daržovės, auginamos be trąšų, gyvuliai, šeriami ekologiškais pašarais...) ir pan.

GYVENTOJAI IR ŪKIS

TESTAS

1.1 Gyventojų skaičius pasaulyje nuolat didėja.

1.2 Nuo 1800 iki 1900 m. Nuo 2000 m.

1.3 2011 m.

2.1 Pabraukti: 2 mln. 889 tūkst.

2.2 Mažėja. 1 Neigiama natūrali gyventojų kaita; 2 Neigiama tarptautinė migracija

2.3 Neigiama tarptautinė migracija

2.4 ...kai žmonių gimsta mažiau, negu miršta ...kai išvykstančiųjų iš šalies esti daugiau nei atvykstančiųjų

2.5 2011 m. gyventojų surašymo duomenimis, pagal dydį (gyventojų skaičių) – aštuntas.

3.1 Kiekvienas atsako savaip.

3.2 Pabraukti: pastovią nuolatinę valdžią, nuolatinis gyventojus, apibrėžtą teritoriją, suverenitetą.

3.3 Lietuvos valstybės piliečiai

3.4 Apie 2,9 mln.

3.5 Su Latvija, Baltarusija, Lenkija, Rusija

3.6 Islandija

4 C B A D

5.1 Ta pati baltų gentis, kuriai kitados priklausė abi tautos

5.2 Pabraukti: Mėnuo; Saulės; Perkūnas jojo; Visi dievai; Kur jis; žirgą

5.3 Laisvės siekis

5.4 Baltijos kelias. Išsivadavimas iš sovietų okupacijos

6.1 Aukštaitija; Dzūkija; Mažoji Lietuva; Sūduva; Žemaitija

6.2 Atsakymai priklauso nuo pasirinktų sričių. Svarbu rasti išskirtinių ir bendrų bruožų.

7.1 Lenkų; rusų; baltarusių

7.2 Pabraukti: 84,2 proc.

7.3 2021 m.

7.4 Turėtų mažėti lietuvių procentas, daugėti kitų tautų žmonių.

8 Kiekvienas vaizduoja savaip. Mieste – gamyklos, keliai, prekybos centrai, daugiaaukščiai namai. Kaime – laukai sodai, pavienės sodybos

9.1 Neatsinaujinančių – naftos; akmens anglių

9.2 Ne, nes bus išeikvoti

9.3 Energetikos pramonėje; chemijos pramonėje

9.4 Saulės, vėjo, vandens energija

9.5 Skirtingi atsakymai (vanduo, maistiniai augalai...)

10.1 Ne. Žmonės renkasi prekes pagal poreikius. Pvz., aukštos kokybės produktai gali būti gaminami kitose šalyse.

10.2 Šalys tiria rinką, siūlo savo prekes vartotojams, produktai transportuojami, vyksta mainai (viena perkama, kita parduodama).

10.3 Skirtingi atsakymai.

III. REGIONŲ PAŽINIMO RAIŠKA TESTAS

1.1 A Antarktida

Nes Pietų ašigalyje poliarinė naktis.

Pabraukti: prižiūri stotį, stebi atmosferą ir tyrinėja kosmosą teleskopais

B Afrika

Apsivynioja galvas audeklu.

Pabraukti: Perkopus aukščiausius Atlaso kalnus, žalias pievas pakeitė pilkos ir rausvos spalvos kraštovaizdis; Karamelės spalvos kopų kauburiai primena banguojančią jūrą, dykuma, švilpiančių vėjų pustoma, kaskart keičia formą, virsta vis kitu pavidalu.

C Australija

Pabraukti: echidną, strutį emu, ančiasnapį, paslaptinę Tasmanijos velnią ar ypatingą sumedėjusį papartį; eukaliptų miškais

Nes „garuojantis eterinis aliejus tarsi melsva skraiste apgaubia kalnus“.

D Azija

Pabraukti: oro nepakanka. Širdis taip smarkiai plaka, jog pulsą jauti visame kūne ir smarkų dundėjimą smilkiniuose. Miegoti negali ir valgis nelenda.

Nes kylant į kalnus krinta ne tik temperatūra, bet ir atmosferos slėgis, trūksta deguonies, sunku kvėpuoti.

E Pietų Amerika

Pabraukti: didingą gamtą, o džiunglėse besiglaudžiančios gentys primena gyvą muziejų

Nes Amazonijos augalija išskiria didžiulį deguonies kiekį, todėl mažina šiltnamio efektą. Ji tarsi padeda Žemei kvėpuoti.

F Šiaurės Amerika

Pabraukti: JAV pietvakarinėje dalyje

Daugiausiai geologai

G Europa

Pabraukti: įvairios kalbos, tradicijos, istorija, temperamentas, istorinė patirtis

Europa vaizduojama senoviniuose žemėlapiuose, apie ją rašoma senuose istoriniuose šaltiniuose. Naujasis pasaulis – Amerika, kurią europiečiai atrado tik Didžiųjų geografinių atradimų laikotarpiu (XV a. pab.).

APIBENDRINAMASIS TESTAS

1 Gamtinė geografija ir visuomeninė geografija. Skirtumas tas, kad gamtinė tiria gamtą, o visuomeninė – žmonių veiklą.

2 B

3 Pagrindinės: Šiaurė; Rytai; Pietus; Vakariai

Tarpinės: Šiaurės rytai; Pietryčiai; Pietvakariai; Šiaurės vakariai

4 Mastelis linijinis (1 cm – 5 km)

5.1 Užbrūkšniuoti nuo Šiaurės atogrąžos iki pusiaujo. Į šią teritoriją stačiausiu kampu krinta Saulės spinduliai, ji labiausiai įšildoma.

5.2 Žemė apvali ir Saulės šviesa ir šiluma nukeliauja nevienodą atstumą iki Žemės paviršiaus, tad nevienodai įšyla skirtingos Žemės vietos.

5.3 Pažymėti Pietų ašigalį

5.4 Žemė apvali, todėl Saulės spinduliai krinta nevienodai – vienur statmenai – ties pusiauju, kitur – einat link ašigalių nuožulniau.

6 C

7 Litosfera; Atmosfera; Hidrosfera; centre – Biosfera

8 D

9 Mokinio kūryba.

10 T N T N T T

11 Vidinių Žemės jėgų veikla. Povandeniniai žemės drebėjimai

12 Nilas Amazonė Jangdžė

13 1 Geografinė platuma; 2 Aukštis virš jūros lygio (paviršius); 3 Vandens ištekliai

14 C

15 B

16 Suvalkija Dzūkija Aukštaitija Žemaitija

17 I Bioprodukcinis ūkis; II Pramonė; III Paslaugos; IV Informacija ir aukštosios technologijos

18.1 Pabraukti: Saulės energija; Vandens energija; Vėjo energija

18.2 Taip, yra. Saulės energija gamina šilumą. Vandens ir vėjo energija gamina elektrą.

19 Iš viršaus į apačią: Antarktida, Arkties, Australija, Pietų, Afrika, Azija, Indijos, Atlanto, Ramusis, Europa, Pietų Amerika, Šiaurės Amerika